

justicia: escassetat de fruyt que ni paga los gastos de conreuar la terra, y aquesta errada práctica prové á mon entendre de observar nostres pagesos que los olivars que plantan donan en los dotse ó quinse primers anys abundant y hermosíssim fruyt, tant quant se'n pot exigir de sas tendras y petitas copas, sens posarhi comunment adob ni abono de cap mena, mes no reparau que aixó y lo creixement rápit y explendit que fan las joves plantas es degut, á part del cultiu ó esponjiment de la terra, als abonos animals vegetals y minerals que ella té en depòsit al ser reduhida á cultura y plantada, y que aqueixas substàncies se fan en gran manera assimilables per las oliveras y atquiereixen una gran potència fertilisant ab las sals que 's forman mediant l' acció del foch al *cóurer* las compostas; empero aqueixa reserva de materias fertilisants que la pròvida naturalesa guarda, be que s' acaba, y com l' home abusa de tot no's cuya de reemplassarla ab altres, precisament quant las necessitats van creixent mes cada dia al tenor del dessentrotlo de las plantas, y per aixó es que al arrivar aqueix cas, que sol ser á las edats que he citadas, se veulen vegetar ab pena y donar mes escàs lo fruyt de dia en dia, y lo que era un goig, una esperansa y un cultiu profitós se torna en una plantada migrada, que ni deleyta la vista ni recompensa 'ls afanys y trevalls del que la cuya.

No puchi menos de recordar aquí 'l travall costosíssim que revela una constància admirable, 'l que s' observa en algunas devalldades rocatosas conegeudas ab lo nom de *garrigals*, d' aptitud especial per la producció del oli y la del vi, consistint en aixecar y esmenussar verdaderas penyas, aplegar lo sens fi de pedras soltas que cubreixen lo sol y de totas ellas formar vistosas y ordenadas parets paralelas entre sí que simulen extensas escalinatas y serveixen de mural per nivellar las terras y facilitar son cultiu, y encara que sia traspassant una mica 'l cercle que tanca aquest mon petit travall cito los pobles de Vilanant, Avinyonet, Sistella, Terradas y Llers que'n l'espai pot ser no mes de dos centurias han convertit en extensos y hermosos olivars serraladas nuas en que sols hi blanquejava la pedra calsinal allí ahont no hi verdejava l' agresta é improductiva garriga, empleanthi sumas enormes de travall que no's pot concebir sinó visitant aquells llochs, verdaders monuments del poder é ingení d' un poble travallador.

Son afectíssim A y S. S.

Lo CORRESPONSAL.

La Garrotxa d' Ampurdá 11 de Febrer de 1890.

Notícias generals.

Una respectable Comissió de Propietaris de aquest partit, composta dels Srs. Mas de Xaxás, Solà de Morales, Serrat, Calvó, Co-